

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעוועבי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

והיה בעצי שתיל על פלגי מים

פרשת בהר

כיתה ה' (א-ב)

הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו
הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

חידו"ת לפרשת בהר

וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר.

על דרך שדרשו רבותינו ז"ל (מדרש רבה דברים, ח) על פסוק (משלי כד, ז) ראשית לאויל חכמות, כי האויל אומר איך אוכל ללמוד התורה, ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים, יש בה כמה מסכתות, וכל מסכת כמה פרקים, מתי תעלה בידי, אבל החכם שונה היום מעט ולמחר מעט, עכ"ל, וזהו שאמר "בהר" הגם שהתורה בהר, ואיך תוכל ללמוד אותה, לכך אמר "סיני" הוא גימטריא "סלם" הוא הסולם המוצב ארצה ולרום יעלה, שלא יוכל לעלות בפעם אחת למעלה העליונה, כי אם במדריגה אחר מדריגה, אז תעלה גם עלה, כמו כן בעסק התורה תלמוד היום מעט ולמחר מעט, ואז "לאמר" כנזכר לעיל.

(בינת משה)

ושבתה הארץ שבת לה'.

הנה כבר כתבתי כמה פעמים דארץ נקרא "רצון" על דרך דאיתא בזוהר חדש (מדרש הנעלם נח. מאמר בארצות החיים) אתהלך לפני ה' בארצות וגו' (תהלים קטז, ט), וגם כאן הפי' הוא כך שאם אדם רוצה לטעום

טעם שבת, אז צריך לבטל כל הרצונות ויהיה כל מלאכתו עשויה, ועל זה אמר "ושבתה הארץ", אם תבטל הרצונות שלך, עי"ז תזכה ל"שבת לה'" ועל זה אמר "והיתה שבת הארץ" רמז למדריגה קטנה, אם השבת יהיה עם הרצונות ולא תבטל מחשבתך, על כן יהיה זה "לכם לאכלה", רצה לומר הוא רק לאכילה ולהתענג בתענוגים, אבל מי שירצה לטעום טעם שבת לה', צריך לבטל כל הרצונות ולכסוף לנועם ה', השם ירחם עלינו אמן.

(רביד הזהב)

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה.

יש לפרש שהשבת בעצמו יהיה "לכם לאכלה", שעל ידי השבת תאכלו את תבואתכם כל השנה כי יתברך מעשה ידיכם.

(אגרא דכלה)

וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו.

קרוב לפשוטו יש לרמוז גם כן בדברי תורה,

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

כי גרים ותושבים אתם עמדי.

ביאור פסוק, אם אדם מחזיק את עצמו כגר בעולם הזה, אז הוא תושב בעולם הבא.

(תולדות יעקב יוסף)

כי גרים ותושבים אתם עמדי.

י"ל בזה בדרך רמז להבין זה, ע"פ ששמעתי מחכם אחד על פסוק גר אנכי בארץ אל תסתר ממני מצותיך, כי ידוע מן איכות טבע העולם כי מי שהוא גר אין לו עם מי לדבק ולקרוב עצמו, ולספר לו כל מאורעותיו וכל לב, שאין לו חבר לא ישראל ולא גוים, אך כשרואה חבירו הגר אזי מספר כל אחד בפני חבירו כל מאורעותיו, וידוע הקב"ה הוא גר בעוה"ז, שאין לו על מי להשרות שכינת כבודו ית' כי זעירון אינון וכו' והיא שהתפלל דהע"ה גר אנכי בארץ היינו אני ג"כ איני רוצה להיות תושב בעוה"ז, ואני רק כגר בעוה"ז, ולכך אל תסתר ממני מצותיך, כמו גר אחד בפני חבירו שמספר לו כל לבו, וזה י"ל הרמז בפסוק כי גרים ותושבים כשתהי' בבחי' גר בעולם הזה, ותושב בעולם הבא, אז אתם עמדי כי אני ג"כ גר בעוה"ז כנ"ל, וממילא אל אסתיר מכם מצותי כנ"ל.

(דגל מחנה אפרים)

אם מוכר לחבירו דברי תורה, היינו שלומד עמו, הוא באזהרה שלא יונה אותנו, היינו כשאינו מסבירו כל הענין הנרצה, אשר חלק לו השי"ת, וישנו בכח התלמיד לקבל, וכן האזהרה על הקונה, היינו התלמיד שלא יונה את הרב, שיאמר שמבין ואינו מבין.

(אגרא דכלה)

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וכו' וצויתי את ברכתי וכו'.

ידוע מה שפי' הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע בשם אחיו הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע דהנה השי"ת השפיע בעת בריאת העולם צינורות השפעה לצרכי בני אדם אלא כשהאדם נופל ממדריגתו ואין לו בטחון בה' אזי נפסק השפע ח"ו וצריך השי"ת לצוות השפע שתלך כמו מתחילת הבריאה, וז"ש וכי תאמרו מה נאכל, דכאשר חלילה יפול ממדריגתו לחשוב מה יאכל אז תטריחו אותי לצוות מחדש "וצויתי את ברכתי", אבל כאשר תבטחו בה' ולא תשאלו מה נאכל אז תלך השפע בלי שום הפסק כלל.

(נועם אלימלך)

והיה כעץ שתול על פלגי מים - פרשת בהר

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו המוה"ט זיעעב"א - בנשאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

קעסטל רעטעניש

שופר תרועה
תשע וארבעים
וקדשתם
החמשים
יום הפפורים

ולאמתך
ולשכירך
ולתושבך
ולבמהמתך
ולחיה
בארצך
יובל

לא תקצור
לא תבצר
שבת לד'
הפקר
שש שנים
ובשנה השביעית
ולעבדך

בהר סיני
שדך
כרמך
שמיטה
שבת שבתון
לא תזרע
לא תזמור

ו	ו	ל	א	מ	ת	ך	ם	ת	ש	ד	ק	ו	ש	ב
ב	ל	א	ת	ב	צ	ר	מ	ז	ת	א	ל	מ	ה	י
ש	ת	ש	ד	ש	ש	ש	נ	י	ם	ע	י	ר	י	ו
נ	ו	ה	כ	י	י	ה	ל	י	ב	ט	ס	י	ל	ם
ה	ש	ה	ג	י	ל	ע	ע	ד	ה	י	ת	ה	א	ה
ה	ב	נ	ח	א	ר	ב	ך	ו	נ	א	י	ר	ת	כ
ש	ך	ר	ת	מ	ר	ך	כ	י	ר	ה	ב	ק	ק	פ
ב	י	ז	ש	א	ש	ך	מ	ר	ע	ת	ו	פ	צ	ו
י	ר	ן	ו	ב	ר	י	ד	י	מ	ו	ר	ה	ו	ר
ע	ה	ע	י	ו	ב	ל	ם	ש	א	ך	י	פ	ר	י
ת	ש	ש	ב	ת	ל	ד	ך	ת	מ	ה	ב	ל	ו	ם
ת	ב	א	ר	צ	ך	ן	ו	ת	ב	ש	ת	ב	ש	ש

וועסטו טרעפן איינער פון די צדיקים וואס זיין יארצייט פאלט אויס אין חודש אייר

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פרשת בהר